

Kommentarer til utkast til auksjonsreglement i 2000MHz-båndet

Post- og teletilsynets (NPT) utkast til auksjonsregler i 2000MHz-båndet er utformet slik at auksjonen høyst sannsynlig vil føre til en ytterligere forsterkning av allerede eksisterende skjevfordeling av frekvensressursene i det norske mobilmarkedet. Telenor og TeliaSonera har i dag 88% av frekvensressursene og vil med NPTs forslag kunne kjøpe seg ytterligere opp ettersom disse to har en økonomisk ryggrad bygget opp over tid som ingen andre aktører i bransjen er i nærheten av. Et tak på 2x25MHz per operatør vil i praksis styrke duopolets posisjon i markedet. Dette er ikke bare i utakt med Europeisk frekvensforvaltning, det bryter også med Stortingets føringer om å etablere mer reell konkurranse i det norske mobilmarkedet.

Vi forutsetter at ressursene skal fordeles slik at man sikrer kontinuitet og et dynamisk marked. De totale ressursene skal forvaltes slik at frekvensene benyttes aktivt, slik at frekvensområder ikke bindes over tid (hamstring) og dermed hindrer konkurranse. Samtidig skal frekvensforvaltningen legge til rette for aktører som ivaretar vesentlige samfunnsbehov som sikkerhet, sårbarhet, driftssikkerhet og redundans.

Konsekvent tankegang

Et sentralt argument fra NPT og Samferdselsdepartementet i forbindelse med den kommende auksjonen i 800MHz og 900MHz båndene er å se disse båndene i sammenheng, samt etablere et tak på 2x20MHz som ramme for hvor mye en operatør totalt kan eie i de to båndene til sammen.

Denne tankegangen synes å være fraværende i NPTs utkast til auksjonsregler for 2000MHz-båndet, noe som er en alvorlig brist med tanke på en helhetlig forvaltningsstrategi for kapasitetsbåndene 1800/2000/2600 MHz.

Enhver mobiloperatør trenger frekvensressurser som samsvarer med operatørens kunde- og tjenesteportefølje for å kunne betjene sine abonnenter. I Norge er antallet abonnenter i liten grad avgjørende for hva den enkelte operatør trenger ettersom vi har et svært moderat antall innbyggere. Frekvensbehovet hos norske mobiloperatører defineres derfor primært av operatørens miks av deknings- og kapasitetsfrekvenser.

Reelt frekvensbehov

Som en tommelfingerregel vil følgende frekvensbehov gjelde for samtlige norske mobiloperatører:

Totalt 20 MHz i 800/900-båndene er tilstrekkelig på dekningsiden.

Totalt 40 MHz i 1800/2100/2600-båndene er tilstrekkelig på kapasitetssiden ved en effektiv frekvensutnyttelse.

Det er alltid noen som vil ha mer, men det er ikke nødvendigvis fordi det er et reelt behov for ytterligere frekvensressurser. Det handler mer om å begrense konkurranse og den finansielle verdien av å eie frekvensressurser.

Logisk brist

Utkastet til auksjonsregler bygger på en logisk brist ettersom argumentasjonen om frekvenstak på 2x25MHz er basert på frykt for at frekvensene ikke blir brukt dersom man ikke setter et høyt frekvenstak. Med bakgrunn i at det er overskuddsetterspørsmål etter frekvenser i 2000MHz-båndet, ref søknader om lisens i 2000MHz-båndet i juli 2012, og minimum fire aktører har meldte sin interesse for dette frekvensbåndet, fremstår det som merkelig at tilsynet benytter en slik argumentasjon for å sette frekvenstaket så høyt som 2x25MHz. Her er det ikke samsvar mellom premisser for auksjonen og virkeligheten.

Helhetlig tankegang

Med dette som bakteppe mener vi det er nødvendig å se auksjonen i 2000MHz-båndet i en større sammenheng.

Det må tenkes helhetlig, gjerne med en naturlig deling mellom deknings- og kapasitetsfrekvenser.

Dette har NPT/SD gjort etter dialog med markedsaktørene i forbindelse med 800/900 MHz-båndene, hvor et fornuftig tak for å sikre hver aktør tilstrekkelig kapasitet er presentert i utkastet til auksjonsregler.

Det samme bør gjøres innen 1800/2100/2600 MHz-båndene, som samlet utgjør 2x146,4MHz.

Telenor har i dag: 2x65MHz

NetCom har i dag: 2x51,4MHz

Tele2 har i dag: 2x15MHz

Bærekraftig konkurranse

Båndbredde er teleindustriens viktigste produksjonsmiddel.

Det forsettes derfor en fremtidsrettet og helhetlig fordeling av disse ressursene, slik at ytterligere konkurranse kan etableres og sikres, også over tid. Dette er viktig for å sikre innovasjon og tjenestemangfold i mobilmarkedet.

Det må legges til rette for tilgjengelig båndbredde også for nye aktører og teknologier.

Det er NPTs oppgave å forvalte kunnskapen om konkurransesituasjon, aktører og teknologi på en slik måte at tilsynet sikrer et mest mulig bærekraftig konkurranse på sikt.

Ny teknologi, nye forretningsmodeller

Norsk teleindustri er svært sårbar.

Det har det siste året vært skrevet en rekke rapporter som gir et dystert bilde av situasjonen når det gjelder sikkerhet og sårbarhet, både i relasjon til ekstremvær, terror, driftsregimer og mobil nettstruktur.

Samtidig er mobilindustrien i sterk endring. Nye aktører er på vei inn, ny

teknologi og nye forretningsmodeller vil endre spillereglene. Dette åpner for at nye aktører vil få behov for tilgang til frekvensressurser.

Sikkerhet og sårbarhet

For tradisjonelle mobiloperatører er fordelingen mellom deknings- og kapasitetsfrekvenser viktig.

For nye aktører er kapasitetsfrekvensene viktigst på grunn av at man benytter andre bærere enn de eksisterende operatørene.

Eksempelvis åpner 450MHz-båndet som bærer for nye muligheter i kombinasjon med 2000 MHz baserte løsninger, samtidig som regionale og lokale bredbåndsnett er en alternativ bærer. Dette er en utvikling som ikke vil berøre de tradisjonelle operatørenes behov, men være et viktig teknologisk virkemiddel i et sikkerhets og sårbarhetsperspektiv – i tråd med målsettinger fra både for Storting og NPT.

2000MHz-båndet er meget viktig som bærer for ny teknologi.

Det er et vesentlig element at terminaler og annen hardware for bruk av småcelle-teknologi er konsentrert omkring dette båndet. Det fordrer at tilsynet ikke ser på 2000MHz-båndet isolert, men ser dette i sammenheng med de andre kapasitetsbåndene og initierer et auksjonsregime som ivaretar de ulike behovene og benytter de ulike båndene som verktøy for å skape en dynamisk frekvensfordeling

Vi mener på denne bakgrunn at NPT bør velge ett av følgende to alternativer:

Alternativ 1

2000 MHz-auksjonen utsettes og gjennomføres som en del av en mer helhetlig auksjon i 2013.

Det settes et tak (forslagsvis 40MHz) for en operatørs totale frekvensressurser i de kombinerte 1800/2000/2600 MHz-båndene.

Alternativ 2

Samferdselsdepartementets ramme fra forrige auksjon, dvs maks 2x15MHz per aktør i 2000MHz-båndet, opprettholdes